

***Archives and Records: The Journal of the Archives and Records Association* 42, br. 1, 2 i 3 (2021).**

Četrdeset drugo godište britanskoga časopisa *Archives and Records* izišlo je tijekom 2021. godine u 3 broja (proljeće, ljeto i zima).

Prvi broj sadrži uvodnik, 6 članaka, 3 prikaza, nekrolog i obavijest o novim publikacijama zaprimljenima u razdoblju od rujna do prosinca 2020. godine.

Uvodnik autora Craiga Gaulda donosi temu prvoga broja koja je interdisciplinarnost, kao i pregled članaka objavljenih u prvom broju *Archives and Records* u 2020. godini.

Uvodni članak autorâ Joanne Evans, Jacqueline Z. Wilson, Sue McKemish, Antonine Lewis, Davida McGinnisa, Gregorya Rolana & Siobhan Altham naslova *Transformative justice: Transdisciplinary collaborations for archival autonomy* ("Transformativna pravda: Interdisciplinarna suradnja za arhivsku autonomiju") usmjeren je na istraživanje institucija za skrb o djeci, točnije zakonima, pravilima i normama koji se odnose na njihove arhive. S obzirom na važnost koju arhivska dokumentacija može imati na živote ljudi, od stvaranja identiteta do povezivanja s obitelji, zajednicama i stvaranju kulture, važno im je pristupiti s interdisciplinarnoga stajališta kako bi se osiguralo da sustav koji je osmišljen za zaštitu djece od zanemarivanja i zlostavljanja ne bi i sam sudjelovao u nanošenju štete djeci. U fokusu istraživanja nalaze se promjene u pravnom pristupu arhivima, kao i program *Rights of the Child Research*, koji nastoji prepoznati vođenje evidencije o djeci u sustavu skrbi kao osnovno ljudsko pravo.

Članak *Neither physical nor juridical persons: Electronic personhood and an evolving theory of archival diplomacy* ("Ni fizičke ni pravne osobe: Elektronička osobnost i evoluirajuća teorija arhivskih diplomata") autorice Devon Mordell bavi se proučavanjem, do sad neistraženih i novih kretanja, arhivistike prema elektroničkim identitetima i umjetnoj inteligenciji. Potaknuta prihvaćanjem rezolucije P8_TA-PRO0051 od strane Europske unije 2017. godine, koja sadrži niz preporuka za Povjerenstvo za građansko-pravna pravila za robotiku, autorica u svojem članku donosi istraživački pregled statusa osobe za autonomne robote i sustave umjetne inteligencije i njihova budućega utjecaja na teorije arhivističke diplomatike.

Članak "*A duty, an opportunity and a pleasure*": *Connecting archives and public history* ("Dužnost, prilika i zadovoljstvo: povezivanje arhiva i javne povijesti"), autorica Melinde Hauton i Georgie Salzedo, istražuje odnos između arhiva i javne povijesti. Kao predmet istraživanja uzeti su arhivi u Ujedinjenom Kraljevstvu, njihovi koncepti i aktivnosti i ključni koncepti javne povijesti kao što su demokratizacija povijesti, dinamika moći, autentičnost i uloga publike u stvaranju povijesti te je na njihovoj međusobnoj povezanosti ukazano na potrebu

suradnje između tih dviju disciplina. Sam kraj članka donosi prijedloge za razvoj etike javne povijesti unutar arhiva na načelima teorijom i praksom uzetih iz obiju disciplina.

Članak *Safeguarding the nation's digital memory: towards a Bayesian model of digital preservation risk* ("Zaštita nacionalne digitalne memorije: prema Bayesovu modelu rizika digitalnog očuvanja"), autorâ Martine Barons, Sidhant Bhatta, Jodie Double, Thais Fonseca, Alex Green, Stephena Krola, Hannah Merwood, Aleca Mulindera, Sonie Randae, Jima Q Smitha, Tamare Thornhill i Davida H Underdowna, bavi se digitalnim gradivom i njegovim očuvanjem, za koje se veliki broj arhiva osjeća nedovoljno pripremljenim i nedovoljno opremljenim. Interdisciplinarna suradnja Nacionalnoga arhiva Ujedinjenoga Kraljevstva, statističara sa Sveučilišta Warwick i ostalih partnera iz arhiva diljem Ujedinjenoga Kraljevstva, dovela je do razvoja sustava potpore odlučivanju kojim se kvantificiraju rizici povezani s digitalnim očuvanjem gradiva. Ta interdisciplinarna suradnja razvila je alat za upravljanje rizicima na temelju Bayesove statističke mreže. Takav projekt ilustrira važnost i koristi kombiniranja različitih disciplina u svrhu očuvanja digitalnoga gradiva.

Pretposljednji članak *Records management and archiving in the pharmaceutical industry and regulatory authorities* ("Upravljanje evidencijama i arhiviranje u farmaceutskoj industriji i regulatornim tijelima") autora Ariana Rajha opisuje postupke u nadzoru farmaceutske industrije i dokumentaciju o medicinskim proizvodima. Farmaceutska industrija ostvarila je prijelaz s papirnatoga na digitalno gradivo te ovaj članak analizira zadatke i dužnosti osoba odgovornih za upravljanje dokumentacijom farmaceutske industrije i regulatornih agencija. S obzirom na to da je dokumentacija nastala radom farmaceutske industrije u najvećoj mjeri arhivsko gradivo koje se trajno čuva, ista je industrija veoma privlačna za arhiviste. S obzirom na to, članak iscrta kompetencije potrebne za rad s digitalnim gradivom medicinskih proizvoda. Također, članak predlaže i nužne standarde i mehanizme u budućoj pohrani farmaceutske dokumentacije, standarde i mehanizme koji trenutačno manjkaju.

Posljednji članak *Making maps of records: What cartography can teach us about archival description* ("Izrada karata zapisa: Što nas kartografija može naučiti o arhivskom opisu") autora Andrew Janesa istražuje pet različitih načina na koje nam karte mogu pomoći u shvaćanju prirode arhivskih kataloga. Ako se karte uzmu kao metafora za obavijesna pomagala, tih istih pet načina mogu nam pomoći i u osmišljavanju boljih i zanimljivijih kataloga.

U prikazima knjiga Paul Dryburgh recenzirao je knjigu Joanne Tucker *Reading and Shaping Medieval Cartularies: Multi-Scribe Manuscripts and Their Patterns of Growth: A Study of the Earliest Cartularies of Glasgow Cathedral and Lindores Abbey*. Tim Padfield recenzirao je knjigu Patricia Masiyakurima *Copyright Protection of Unpublished Works in the Common Law World*. Valerie

Johnson recenzirala je knjigu urednicâ Jannette A. Bastian i Elizabeth Yakel *Defining a Discipline: Archival Research and Practice in the Twenty-First Century: Essays in Honor of Richard J. Cox*.

U broju se nalazi i nekrolog posvećen Jennifer Gill (1946.-2020.). Na kraju broja nalazi se obavijest o novim publikacijama koje je *Archives and Records* zaprimio od rujna do prosinca 2020. godine.

U drugom broju iz ljeta 2021. objavljena su 4 članka, 8 prikaza i 2 nekrologa.

Prvi članak autorica S. Nesli Gül Durukan i Kadriye Tezcan Akmeahmet naslova *Uses of the archive in exhibition practices of contemporary art institutions* ("Korištenje arhiva u izložbenim praksama institucija suvremene umjetnosti") bavi se prikazom kako i zašto institucije suvremene umjetnosti koriste arhive u svojim izložbama. Među glavnim su uzrocima za korištenje arhiva reinterpretacija poznate povijesti, otkrivanje manje poznate povijesti, popunjavanje praznina između umjetnika, umjetničkih djela i institucija. Rad ukazuje na to kako takve izložbe mogu poslužiti kao nove aktivnosti koje arhivi mogu poduzimati u svojoj djelatnosti i pomoću povijesti umjetnosti.

Članak *Archiving federally, writing regionally: Archival practices and princely state histories in postcolonial India* ("Arhiviranje federalno, pisanje regionalno: Arhivske prakse i povijesti kneževskih država u postkolonijalnoj Indiji") autora Saratha Pillaia bavi se proučavanjem sačuvanoga gradiva u područnim arhivima Indije. Gradivo od posebnoga interesa ono je nastalo prije 1947. godine, s posebnim naglaskom na gradivo nastalo radom federalnih vlasti, točnije manjkom istoga gradiva sačuvanoga u provincijskim arhivima. Kako članak pokazuje, većina "federalnoga" gradiva sačuvana je u arhivima u Londonu i Delhiju, a ne u provincijskim arhivima. Također, članak ističe kako postoji veoma mala zabrinutost provincijskih arhiva o maloj količini gradiva koje čuvaju te kako kod njih i dalje prevladavaju stari zakoni temeljeni na kolonijalnim viđenjima arhiva i arhivskoga gradiva.

Članak *The right to information to counteract epistemic injustices: Documentary collection M68 of the Mexico's AGN* ("Pravo na informacije za suzbijanje epistemičkih nepravdi: Dokumentarna zbirka M68 meksičkog AGN-a") autora Ariela Antonia Morán-Reyesa analizira probleme koji su nastali nedavnim najavama otvaranja zbirke dokumenata koja se odnose na kršenje ljudskih prava u Meksiku, a koja su sačuvana u meksičkom Općem arhivu nacije (AGN). Rad se temelji na proučavanju dva modaliteta epistemičke nepravde: nepravde svjedočanstva i hermeneutičke nepravde.

Posljednji članak *Active disclosure of Spanish historic archives' economic-financial information* ("Aktivno objavljivanje ekonomsko-financijskih informacija španjolskih povijesnih arhiva") autorica Ane R. Pacios i Sare Martínez-Cardama bavi se istraživanjem dostupnosti ekonomsko-financijskih informacija na

mrežnim stranicama osam arhiva u Španjolskoj te preporukama kako bi ti arhivi mogli povećati dostupnost spomenutoga gradiva te na taj način povećati svoju vidljivost, vjerodostojnost i institucionalnu javnu sliku.

U prikazima knjiga Anthony Smith recenzirao je knjigu urednika Andrewa Watkina *The Early Records of Coleshill: c 1120-1549*. Charlotte Berry recenzirala je knjigu autora Stevena Millera *Museum collection ethics: acquisition, stewardship and interpretation*; Margaret Crockett recenzirala je knjigu autora Charliea Arpa *Archival Basics: A Practical Manual for Working With Historical Collections*. Elena Leith recenzirala je knjigu Melody Condron *Managing the Digital You: Where and How to Keep and Organize Your Digital Life*. Simon Wilson recenzirao je knjigu autorica Ross Harvey i Jaye Weatherburn *Preserving Digital Materials*. Anthony Smith recenzirao je knjigu urednika Roberta Tittlera *Two Weather Diaries from Northern England, 1779-1807: The Journals of John Chipchase and Elihu Robinson*. Linda Bankier recenzirala je knjigu autorice Kate Thompson *Letchworth Settlement, 1920-2020: A Century of Creative Learning*. Martin Astell recenzirao je knjigu autorice Amande L. Goodman *Marketing Plans in Action: A Step-by-Step Guide for Libraries, Archives and Cultural Organizations*.

Na kraju broja nalaze se nekrolozi za Anthonya Cainsa (1936.-2020.) i Michaela Stanleya Mossa (1947.-2021.).

Treći broj iz zime 2021. godine, sadrži uvodnik, 5 članaka i 7 prikaza. Uvodnik autorica Norme Gregory, Victorije Hoyle i Sarah-Joy Maddeaux donosi temu trećega broja, rasizam i arhivistika u Ujedinjenom Kraljevstvu, kao i pregled članaka objavljenih u trećem broju *Archives and Records* iz 2021. godine.

Prvi članak naslova *Making 'slave ownership' visible in the archival catalogue: findings from a pilot project* ("Učiniti 'robovlasništvo' vidljivim u arhivskom katalogu: nalazi pilot-projekta") autorica Miriam Buncombe i Julie Prest temeljen je na pilot-projektu kojega je cilj učiniti robovlasničku povijest Ujedinjenoga Kraljevstva vidljivijom u arhivskim katalogima. Cilj je projekta usporediti bazu podataka *Legacies of British Slave-ownership* ("Nasljeđe britanskoga robovlasništva") s *Katalogom posebnih kolekcija Sveučilišta sv. Andrews*, kako bi *Katalog* mogao biti ažuriran. Uz to projekt također naglašava kako osobne pretpostavke o povijesnim osobama mogu imati utjecaja na otkrivanje onih koji su bili robovlasnici.

Drugi članak autorica Victorije Cranna i Liobe Hirsch *Decolonising the London School of Hygiene & Tropical Medicine's Archives Service* ("Dekolonizacija Arhivske službe Londonske škole za higijenu i tropsku medicinu") donosi detaljnu analizu postupka "dekolonizacije" arhiva Londonske škole za higijenu i tropsku medicinu koja je započela 2019. godine. Članak se usredotočuje na prošlost škole, koja je utemeljena od strane Kolonijalnoga ureda u 19. stoljeću te načinu na koji arhivska služba škole mijenja svoje djelovanje u suočavanju sa svojom prošlošću.

Treći članak autorice Karen S. M. Macfarlane *How do UK archivists perceive "white supremacy" in the UK archives sector?* ("Kako britanski arhivisti vide 'bijelu nadmoć' u arhivskom sektoru Ujedinjenoga Kraljevstva?") preispituje viđenje arhivista na temu "bijele nadmoći" koristeći kao svoje temelj istraživanje magisterija arhivistike i upravljanja dokumentima na Sveučilištu u Liverpoolu provedenom 2020. godine.

Četvrti članak autorâ Riley Linebaugh i Jamesa Lowrya *The archival colour line: race, records and post-colonial custody* ("Arhivska linija boja: rasa, zapisi i postkolonijalno skrbništvo") bavi se skrbništvom nad arhivskim gradivom, točnije činjenicom kako je tijekom dekolonizacije arhivsko gradivo bivših kolonija (u ovom slučaju za primjer je uzeta Kenija), završilo u posjedu europskih arhiva.

Posljednji članak autorâ Aldaira Rodriguesa, Mária Medeirosa da Silve i Paula Césara Ramosa *Antiracism and black memory in the archives: A project to preserve black organization collections at the University of Campinas (Brazil)* ("Antirasizam i crno sjećanje u arhivima: Projekt očuvanja zbirke crnačkih organizacija na Sveučilištu Campinas u Brazilu") temelji se na i opisuje projekt Arhiva Edgard Leuenroth na Državnom sveučilištu Campinas u Brazilu, kojega je cilj prikupljanje arhivskih zbirki koje se odnose na crnačke društvene organizacije u državi São Paulo. Projekt proučava odnos između arhiva i antirasizma u dvije dimenzije: prva je gesta uključivanja takvoga gradiva u postojeće arhivske fondove, a druga je potraga za donošenjem novih arhivskih praksi i osnova kako bi u buduću takve prakse i osnove postale standardi u arhivistici.

U prikazima knjiga Hannah Ishmael recenzirala je knjigu urednice Mary Kandiuk *Archives and Special Collections as Sites of Contestation*. Andrew Janes recenzirao je knjigu urednice Jane Sandberg *Ethical Questions in Name Authority Control*. Zoë Reid recenzirala je knjigu autora Alberta Campagnola *Book Conservation and Digitization: The Challenges of Dialogue and Collaboration*. Anthony Smith recenzirao je knjigu urednika Tima Ayersa *The Fabric Accounts of St Stephen's Chapel, Westminster, 1292-1396*. Heidi McIntosh recenzirala je knjigu autorice Valerie Forrestal i Tinamarie Vella *Using Twitter to Build Communities: A Primer for Libraries, Archives, and Museums*. Caroline William recenzirala je knjigu autora Richarda Ovendena *Burning the Books: A History of Knowledge under Attack*. Sonja King recenzirala je knjigu Williama Saffadya *Managing Information Risks: Threats, Vulnerabilities And Responses*.

Tomislav Gusić